

Productie en tech 2021.

De laatste maand van het jaar. Het perfecte moment voor een juridische update. Vandaag blikken wij terug op ontwikkelingen in de tech en maakindustrie, spreken we onze juridische verwachtingen uit en kunt u zich aanmelden voor komende [cursussen en webinars](#). Bovendien staat deze update vol tips voor het nieuwe jaar. Leest u mee?

Wilt u niets missen? Via [LinkedIn](#) kunt u ons volgen en op [Instagram](#) ziet u meer van wat er achter de schermen gebeurt bij ons op kantoor.

We danken u voor de prettige samenwerking en wensen u bijzonder fijne dagen met uw dierbaren!

Cybersecurity

Ook in de maakindustrie is het investeren in IT van groot belang. Software kan worden ingezet om efficiënter te produceren en fouten in het productieproces te voorkomen. Door middel van sensoren kan een grote hoeveelheid data worden verzameld om zo te kunnen voorspellen wanneer onderhoud nodig is, om storingen zoveel mogelijk te voorkomen. Maar de steeds verdergaande digitalisering brengt ook de nodige uitdagingen met zich mee op het gebied van cybersecurity.

Steeds vaker worden bedrijven het slachtoffer van **ransomware**, als gevolg waarvan het gehele productieproces stil kan komen te liggen. Het is dan ook van belang de nodige aandacht te besteden aan de beveiliging van IT-systemen. Door **adequate beveiligingsmaatregelen** wordt het risico op een hack een stuk kleiner. Maar een hack is nooit 100% te voorkomen. Ook het maken van goede **back-ups** van systemen is daarom essentieel.

Heel vaak wordt een IT-leverancier ingeschakeld voor de levering van software of het aanleggen van een IT-infrastructuur. In dat geval is het essentieel om goede afspraken te maken met de IT-leverancier: wie zorgt er voor de beveiliging, het uitvoeren van updates en het maken van back-ups? En hoe zit het met de aansprakelijkheid, indien er onverhoopt toch iets mis gaat? Zomaar wat belangrijke aandachtspunten.

- ▶ [Ransomware aanval wie is verantwoordelijk voor beveiliging en back ups?](#)
- ▶ [Kan een ICT leverancier aansprakelijk worden gehouden voor een ransomware aanval?](#)

Prijsstijgingen

Verschillende branches hadden het afgelopen jaar te maken met flinke prijsstijgingen, onder andere als gevolg van tekorten aan grondstoffen en gestegen energieprijzen. Dit zal ook in 2022 nog grote gevolgen hebben. De vraag is vaak of gestegen prijzen ook kunnen worden **doorberekend aan een afnemer**. Dit hangt in de eerste plaats af van de overeenkomst die partijen met elkaar hebben gesloten. Zijn bijvoorbeeld vaste prijzen overeengekomen voor een bepaalde periode of is er een bepaling opgenomen waaruit blijkt dat prijzen gedurende de looptijd van de overeenkomst kunnen worden aangepast? Ook in algemene voorwaarden kunnen bepalingen staan over de mogelijkheid om prijzen te wijzigen. Als dat niet het geval is, dan is het zeer de vraag of het mogelijk is om gestegen kosten door te berekenen aan bijvoorbeeld afnemers.

Slechts in zeer uitzonderlijke situaties kan een beroep worden gedaan op de wettelijke grondslag **onvoorziene omstandigheden**, om toch een prijsverhoging te kunnen doorvoeren. Ook hier dus de tip: kijk overeenkomsten en algemene voorwaarden na en zorg ervoor dat goede afspraken worden gemaakt over de vraag of prijzen gedurende de looptijd van de overeenkomst kunnen worden gewijzigd en onder welke voorwaarden.

Lees ook [dit recente artikel](#) waarin wij u met een praktijkvoorbeeld informeerden over de vraag hoe groothandels een door fabrikanten of toeleveranciers opgelegde prijsverhoging kunnen doorberekenen aan hun klanten.

Nieuwe NOW-regeling

Minister de Jonge kondigde tijdens de persconferentie op 26 november jl. de **NOW 5** aan. Deze regeling kan vanaf december 2021 worden aangevraagd en is nagenoeg hetzelfde als de NOW 4.

Naast het mogelijk aanvragen van nieuwe NOW-steun moet u wellicht nog de definitieve aanvraag van eerdere tegemoetkomingen indienen. Let hierbij goed op de **geldende aanvraagperiodes**! Wellicht moet u een deel van de voorschotten terugbetalen. Het UWV zal wel coulant omgaan met de terugbetalingstermijnen, belooft het kabinet.

Herstructurering en Insolventie

Hoewel het aantal faillissementen historisch laag is, is de totale schuldenlast van ondernemers als gevolg van de coronacrisis enorm. Hoe staat uw onderneming ervoor als onze samenleving straks weer open gaat? Onder voorwaarden is het mogelijk uw schuldeisers, inclusief de belastingdienst, te binden in een crediteurenakkoord. Sinds dit jaar is daarvoor de wettelijke basis gelegd in de **Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA)**. De WHOA maakt het bovendien ook mogelijk om contracten die als een molensteen om de nek van de onderneming hangen te wijzigen of zelfs te beëindigen.

Meer weten?

- ▶ [Herstructureren van contracten onder de WHOA](#)
- ▶ [Snijden in de schulden; een dwangakkoord \(WHOA\)](#)
- ▶ [WHOA Update – Positie fiscus](#)

Het coronatoegangsbewijs op werk

Op 2 november jl. kondigde Hugo de Jonge aan dat het mogelijk moet zijn om werknemers te verplichten een bewijs van vaccinatie of een negatieve test te tonen. Wij beschreven in een blog dat daar op dat moment nogal wat juridische bezwaren aan kleefden, waaronder het verwerkingsverbod van gezondheidsgegevens uit de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

► [Het coronabewijs: kun je die als werkgever nu al controleren?](#)

De AVG verbiedt het verwerken van gezondheidsgegevens en dus ook het scannen van de QR-code. Er zijn echter uitzonderingen mogelijk op grond van '**redenen van zwaarwegend algemeen belang**' of omdat verwerking van de gegevens noodzakelijk is '**gelet op de verplichtingen van**' werkgevers. Die verplichtingen zijn in Nederland nader uitgewerkt in de Uitvoeringswet AVG (hierna: UAVG).

De UAVG kent een **aantal uitzonderingen** op het verwerkingsverbod voor gezondheidsgegevens. Zo mogen gezondheidsgegevens verwerkt worden door werkgevers ten behoeve van aanspraken die afhankelijk zijn van de gezondheidstoestand van de werknemer. Denk hierbij aan het recht op uitkeringen in verband met ziekte. Ook bestaat een uitzondering wanneer een werkgever gezondheidsgegevens van een werknemer verwerkt ten behoeve van de re-integratie van de werknemer.

Het is echter lastig te beargumenteren dat het verwerken van gezondheidsgegevens door het verplicht tonen en scannen van de QR-code onder voornoemde uitzonderingen geschaard kan worden. De AVG staat dus feitelijk in de weg aan het verplicht tonen van een coronatoegangsbewijs door werknemers, totdat daar een specifieke wettelijke basis voor gecreëerd is als uitzondering op het verwerkingsverbod voor gezondheidsgegevens.

Het kabinet heeft op 22 november 2021 drie wetsvoorstellen ingediend om passende maatregelen te kunnen nemen ter bestrijding van de coronapandemie. In deze voorstellen wordt onder andere een uitzondering op het verwerkingsverbod voor gezondheidsgegevens gecreëerd voor het coronatoegangsbewijs. Hiermee wil het kabinet werkgevers de mogelijkheid bieden om coronatoegangsbewijzen te verplichten op de werkvloer, zonder dat zij de AVG te overtreden.

Financiering en zekerheden

Het zijn zeker uitdagende tijden. Heeft u daarom problemen met de bank? Of wellicht behoefte aan (her)financiering? In goede tijden kan een financiering bijdragen aan de groei van uw onderneming. Zo kunt u investeren in vastgoed of een nieuwe machinepark. Een financiering kan ook uitkomst bieden in slechte tijden.

Hoe dan ook, als u een financiering wilt, heeft u veel keus. Denk aan crowdfunding, informal investors, business angels, lease, gestapelde financiering, factoring en leverancierskrediet. Hoe weet u zeker dat u tekent voor de beste voorwaarden? En [wat te doen bij problemen zoals \(dreigende\) kredietopzegging?](#) Of als uw bedrijf ondergebracht wordt bij Bijzonder Beheer, de intensive care van de bank? Bekijk [onze animatie](#)

De Omgevingswet komt eraan. Meer regelfetisjisme of toch flexibeler?

Aankomend jaar is het jaar dat de Omgevingswet waarschijnlijk toch echt in werking treedt. Een snellere en flexibelere besluitvorming is één van de doelen van de Omgevingswet. Dat de Omgevingswet de besluitvorming voor overheden flexibeler maakt, is in [een eerder blog](#) op hoofdlijn al toegelicht. De vraag is of de Omgevingswet ook meer flexibiliteit biedt aan bedrijven bij het ontwikkelen van hun plannen en de daaropvolgende beoordeling. Wij denken dat daar onder de Omgevingswet meer ruimte voor zal zijn.

Met de aankomende inwerkingtreding van de Omgevingswet informeren wij u dit jaar over de gevolgen van de (waarschijnlijke) inwerkingtreding, per 1 juli 2022. Zo hebben wij u geïnformeerd [over leges](#), [flexibiliteit](#) en [procedures](#) onder de Omgevingswet, het [Besluit bouwwerken leefomgeving](#), de [technische bouwactiviteit](#), [coördineren onder de Omgevingswet](#), de gewijzigde systematiek voor een [aanvraag voor een toets aan het omgevingsplan](#), [sturingsmogelijkheden](#), het [overgangsrecht](#), hebben we uiteengezet wat [het verschil](#) is tussen een bestemmingsplan en een omgevingsplan en zijn de [gevolgen voor planschade](#) in beeld gebracht.

Smart buildings

Er worden steeds meer Smart Buildings gebouwd waarin door ingebouwde technologie ervoor wordt gezorgd dat de data van ICT-systemen en facilitaire bedrijfssystemen worden verzameld en geanalyseerd. Dit levert veel voordelen op het gebied van gebruikscomfort, duurzaamheid en circulariteit. Anderzijds zorgt dit ook voor [nieuwe juridische uitdagingen](#), bijvoorbeeld de vraag wie rechthebbende is van [de data](#) die door een Smart building zijn gecreëerd.

In [deze animatie](#) is te zien dat ICT en bouw steeds meer verweven zijn. Tegenwoordig wordt vaak digitaal samengewerkt aan een bouwproject in een Bouw Informatie Model (BIM). BIM wordt vaak in de cloud gebruikt. Meestal worden ook de verzamelde data van een Smart Building in de cloud opgeslagen. Dit is praktisch maar niet zonder risico's. In het voorjaar van 2021 hebben wij enkele [praktische tips](#) gedeeld hoe hiermee om te gaan.

In ons nieuwe specialisme Smart Buildings bundelen wij onze kennis en ervaring over de bouw, intellectuele eigendom, ICT en privacy om uw vragen op de snijvlakken van deze rechtsgebieden op te lossen. Vanaf het voorjaar van 2021 focussen wij ons op dit specialisme waarbij wij zijn gestart met een informatief webinar. Wilt u graag de sheets ontvangen? Laat het ons weten via academy@pvdb.nl.

Rookverbod op de werkvloer

Rookruimtes op de werkvloer zijn vanaf 1 januari 2022 niet meer toegestaan. Mag u **roken onder een afdakje** nog wel toestaan? Het verbod houdt in dat een afsluitbare rookruimte die bedoeld is om te roken en ook als zodanig is aangewezen, niet meer is toegestaan. Een niet-afsluitbare ruimte (buiten) mag daarom naar onze mening nog wel.

Wetsvoorstel voor transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden

Op 1 december 2021 is er een wetsvoorstel ingediend ter implementatie van Europese wetgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, treedt deze op 1 augustus in werking. De voornaamste wijzigingen voor u zijn:

- ▶ **Studiekostenbeding: 'verplichte' scholing**, dat wil zeggen scholing die **nodig** is voor de uitoefening van de functie, moet voortaan kosteloos worden aangeboden. Een eventueel overeengekomen studiekostenbeding dat daarop ziet zal geen stand houden.
- ▶ **Verbod op het verbod op nevenwerkzaamheden**: het verbod op nevenwerkzaamheden is niet langer toegestaan. Het wetsvoorstel bevat een uitzondering, waardoor een verbod op nevenwerkzaamheden in sommige gevallen wél is toegestaan, namelijk indien er sprake is van een **objectieve rechtvaardigingsgrond**.

Werken waar je wilt

In januari 2021 werd het initiatiefwetsvoorstel 'Werken waar je wilt' ingediend. Het voorstel beoogt om het voor werknemers nog makkelijker te maken om hun werkplek aan te passen. Een verzoek tot aanpassing van de arbeidsplaats (bv. thuis of op een andere vestiging) moet na invoering van deze wet door een werkgever worden ingewilligd, tenzij sprake is van een **zwaarwegend bedrijfs- of dienstbelang** om dat niet te doen. Het **behouden van sociale cohesie** kan zo'n belang zijn. Ook de praktische (on)mogelijkheden van thuiswerken kunnen een rol spelen.

De wet moet nog door de Eerste Kamer worden aangenomen. Wij verwachten dat de inwerkingtreding in de loop van 2022 zal zijn.

PvdB Academy: Uw juridische kennis up to date

Meer weten over juridische onderwerpen die nu in uw vakgebied spelen? Onze webinars en cursussen zijn direct toepasbaar in de praktijk, zodat u zaken sneller en efficiënter afhandelt.

- ▶ 20 januari [Actualiteiten binnen het arbeidsrecht](#) *gratis*
- ▶ 25 januari [Bouwen en ontwikkelen onder de Omgevingswet](#)
- ▶ 15 februari [Herstructureren onder de WHOA](#)
- ▶ 17 maart [Fusies en overnames](#)
- ▶ 7 april [Actualiteiten ruimtelijke ordening en omgevingsrecht](#)